

Hà Nội, ngày 08 tháng 8 năm 2023

ĐỀ ÁN

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em giai đoạn 2023 - 2027

(Ban hành kèm theo Quyết định số 233-QĐ/TWĐTN-CTTN ngày 08 /8 /2023 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh)

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

- Nâng cao nhận thức, năng lực thực hiện quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em cho cán bộ, đoàn viên, cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, người chăm sóc trẻ và trẻ em. Xây dựng quy trình, tiêu chuẩn, tài liệu hướng dẫn thực hiện và nâng cao năng lực theo dõi, đánh giá việc thực hiện quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề trẻ em.

- Tạo môi trường thúc đẩy sự tham gia của trẻ em vào những hoạt động, chương trình do tổ chức Đoàn, Hội, Đội thực hiện. Thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em đóng góp vào việc xây dựng các chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan đến những vấn đề của trẻ em.

- Tạo điều kiện cho trẻ em có môi trường học tập, giao lưu, gặp gỡ, trao đổi kinh nghiệm, được tham gia tìm hiểu về quyền và bổn phận của mình phù hợp với lứa tuổi và trình độ nhận thức, giúp trẻ em nâng cao tính tự giác, ý thức trách nhiệm của bản thân mình đối với sự phát triển của chính mình. Từ đó nâng cao nhận thức về quyền và bổn phận của trẻ em, tích cực tham gia vào các vấn đề liên quan đến trẻ em tại gia đình, nhà trường và xã hội theo quy định của Luật Trẻ em năm 2016. Tạo điều kiện cho việc phát hiện và bồi dưỡng cho những trẻ em có năng khiếu, giúp trẻ phát huy được hết khả năng của mình.

2. Chỉ tiêu cụ thể

- 100% các tỉnh, thành đoàn thành lập Hội đồng trẻ em cấp tỉnh.
- 100% các tỉnh, thành đoàn tổ chức cho trẻ em tham gia các hoạt động tiếp xúc, đối thoại với đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân hằng năm.
- 100% các tỉnh, thành đoàn và đoàn cấp huyện tổ chức tập huấn cho nhóm trẻ em nòng cốt tham gia các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em hằng năm.
- 100% các tỉnh, thành đoàn tổ chức hoạt động lấy ý kiến, kiến nghị của

trẻ em vào các văn bản quy phạm pháp luật, các kế hoạch, chương trình công tác có liên quan đến trẻ em phù hợp với tâm lý, lứa tuổi, cách tiếp cận của trẻ em hằng năm.

- 100% cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội được tập huấn về kỹ năng làm việc với trẻ em hằng năm.

- 100% các huyện, thị, thành đoàn tổ chức hoạt động cho trẻ em tiếp xúc, đối thoại với đại biểu Hội đồng nhân dân, lãnh đạo địa phương cùng cấp.

- 100% Liên đội tổ chức hoạt động lấy ý kiến trẻ em trong các quyết định có liên quan đến trẻ em trong nhà trường.

- 100% Liên đội tổ chức các hoạt động gắn tuyên truyền về Luật Trẻ em; quyền tham gia của trẻ em trong năm học.

- Đến năm 2027, có ít nhất 05 triệu thiếu niên trong các Liên đội Trung học cơ sở được tham gia vào các mô hình, hoạt động thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em.

- Đến năm 2027, ít nhất 50 triệu lượt trẻ em được lấy ý kiến, nguyện vọng về các vấn đề trẻ em quan tâm thông qua các hoạt động của tổ chức Đoàn, Đội.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức về quyền tham gia của trẻ em

1.1. Cấp Trung ương

- Định kỳ hằng năm tổ chức Hội nghị (trực tiếp hoặc trực tuyến) cập nhật thông tin về việc tuyên truyền, triển khai thực hiện Luật Trẻ em, trong đó có các chuyên đề về thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em; cập nhật các chủ trương, chính sách mới của Đảng, Nhà nước trong công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em và thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Chú trọng truyền tải nội dung về các vấn đề về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em phải có sự tham gia của trẻ em hoặc tổ chức đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em tùy theo độ tuổi của trẻ em theo quy định tại khoản 1 Điều 74 Luật Trẻ em năm 2016, bao gồm: Việc xây dựng và triển khai chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội; Xây dựng và thực hiện quyết định, chương trình, hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp; Quyết định, hoạt động của nhà trường, cơ sở giáo dục khác, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em; Áp dụng biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình.

- Thiết kế các sản phẩm truyền thông đa phương tiện, tuyên truyền về Công ước Liên hợp Quốc về quyền trẻ em, Luật trẻ em, tập trung tuyên truyền

về quyền tham gia của trẻ em, các vấn đề liên quan đến trẻ em thông qua các ấn phẩm: sách báo, video clip, phim hoạt hình, sản phẩm đồ họa trực quan (infographic), ứng dụng “*Làm việc tốt*” trong học sinh tiểu học, ứng dụng “*Hương nghiệp*” trong học sinh Trung học cơ sở... đảm bảo phù hợp với các khối đối tượng, tâm lý, lứa tuổi và đặc thù của trẻ em. Trong đó chú trọng tuyên truyền trên các nền tảng mạng xã hội của tổ chức Đoàn, Hội, Đội; tổ chức các chương trình talkshow tuyên truyền về quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề trẻ em. Kết nối với các fanpage, trang thông tin của những người nổi tiếng, các chuyên gia để tuyên truyền nội dung thực hiện quyền tham gia của trẻ em đến cộng đồng.

- Các cơ quan báo chí, xuất bản của Trung ương Đoàn xây dựng kế hoạch tuyên truyền và thiết lập các chuyên trang, chuyên mục, xuất bản các ấn phẩm, triển khai các tuyển bài viết phản ánh các mô hình hay, cách làm hiệu quả của các cấp bộ Đoàn trong việc thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Nhà Xuất bản Kim Đồng, Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng nghiên cứu, xuất bản các ấn phẩm về quyền tham gia của trẻ em, hướng dẫn trẻ em kỹ năng bày tỏ ý kiến nguyện vọng; các ấn phẩm trang bị kỹ năng thực hành xã hội, kỹ năng phòng chống xâm hại, tai nạn thương tích, đuối nước, kỹ năng tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng...

- Các trang thông tin điện tử, website của Trung ương Đoàn, Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam, Hội đồng Đội Trung ương thường xuyên đưa tin, tuyên truyền về Luật Trẻ em, lan tỏa các mô hình, cách làm hay, sáng tạo của cấp Trung ương và cơ sở trong thực hiện quyền trẻ em và các hoạt động thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em.

1.2. Cấp tỉnh và cơ sở

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức của trẻ em, người chăm sóc trẻ, gia đình, nhà trường và cộng đồng xã hội về các nội dung đảm bảo thực hiện quyền trẻ em, thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em theo quy định của Luật Trẻ em, kế hoạch hằng năm của Trung ương Đoàn và phù hợp với điều kiện thực tiễn của địa phương, đơn vị thông qua các công cụ tuyên truyền trực quan, các thông điệp truyền thông, các chương trình truyền hình, các sân chơi trực tuyến. Đẩy mạnh tuyên truyền tới các cơ quan chức năng, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp trên địa bàn về các vấn đề về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em do các cơ quan này ban hành phải có sự tham gia của trẻ em hoặc tổ chức đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em, bao gồm: Xây dựng và triển khai chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội; Xây dựng và thực hiện quyết định, chương trình, hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp.

- Tổ chức tuyên truyền về quyền tham gia của trẻ em trong sinh hoạt của chi đoàn, chi đội, liên đội; trong các hội nghị, diễn đàn, các hội thảo của tổ chức Đoàn, Đội. Tổ chức sinh hoạt chuyên đề về quyền tham gia của trẻ em trong các Liên đội nhà trường theo chủ đề, chủ điểm, sinh hoạt Liên đội dưới cờ. Triển khai các hình thức tuyên truyền trực quan tại các Liên đội về quyền và bổn phận của trẻ em, Luật Trẻ em và các chính sách pháp luật có liên quan đến trẻ em. Chú trọng tuyên truyền tới nhà trường, cơ sở giáo dục khác, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em về quyết định, hoạt động liên quan đến trẻ em phải có sự tham gia của trẻ em hoặc tổ chức đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em. Phối hợp với các nhà trường, cơ sở giáo dục, lồng ghép trong các buổi họp phụ huynh, cơ chế trao đổi thông tin giữa nhà trường và gia đình về quyền tham gia của trẻ em, việc áp dụng biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình.

- Tổ chức các hoạt động, sân chơi tìm hiểu kiến thức, kỹ năng thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em và các vấn đề trẻ em như: Liên hoan tuyên truyền măng non tìm hiểu về Luật Trẻ em; tìm hiểu Luật Trẻ em trực tuyến; cuộc thi ý tưởng sáng kiến nâng cao hiệu quả thực hiện quyền và bổn phận trẻ em.

- Thành lập các đội, nhóm thanh niên tình nguyện, đội tuyên truyền măng non, phát thanh thanh niên, phát thanh măng non... tổ chức tuyên truyền, nâng cao nhận thức quyền tham gia của trẻ em, lồng ghép với các loại hình hoạt động, sinh hoạt văn hoá, thể thao, vui chơi giải trí cho thiếu nhi tại nơi công cộng, khu dân cư ...

- Phối hợp với các cơ quan báo chí, truyền hình tại địa phương xây dựng các chuyên trang, chuyên mục, xuất bản các ấn phẩm, triển khai các tuyến bài viết phản ánh các mô hình hay, cách làm hiệu quả trong thực hiện quyền trẻ em, phù hợp với nhu cầu tiếp cận của trẻ em tại địa phương. Thường xuyên định hướng, tuyên truyền các hoạt động thực hiện quyền trẻ em thông qua hệ thống các trang tin điện tử, mạng xã hội do tổ chức Đoàn, Hội, Đội tại địa phương quản lý, vận hành.

- Hệ thống Cung, Nhà thiếu nhi, Trung tâm hoạt động Thanh Thiếu nhi; các cơ sở đào tạo; các thiết chế văn hóa do tổ chức Đoàn tại địa phương quản lý thực hiện các mô hình tuyên truyền, thực hiện quyền trẻ em thông qua các sân chơi, lớp bồi dưỡng, năng khiếu, kỹ năng dành cho trẻ em.

2. Tổ chức các hoạt động tập huấn, bồi dưỡng, trang bị kiến thức cho cán bộ phụ trách thiếu nhi và trẻ em về quyền tham gia của trẻ em

2.1. Cấp Trung ương

- Phối hợp với các bộ, ngành, các đơn vị liên quan định kỳ hằng năm tổ chức các lớp tập huấn trang bị kỹ năng thực hiện quyền tham gia của trẻ em, thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em cho đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội các cấp,

giáo viên làm tổng phụ trách Đội, cán bộ phụ trách thiếu nhi. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội về vai trò, tầm quan trọng của tổ chức đại diện tiếng nói nguyện vọng của trẻ em tham gia vào các vấn đề trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em trong phạm vi theo quy định tại Khoản 1, Điều 74 Luật Trẻ em năm 2016. Phấn đấu cấp Trung ương mỗi năm tổ chức ít nhất 03 lớp tập huấn, nâng cao năng lực thực hiện quyền trẻ em cho đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội với dự tham dự của ít nhất 1000 học viên được tập huấn, bồi dưỡng.

- Phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo, Lao động - Thương binh và Xã hội, các tổ chức quốc tế nghiên cứu, xây dựng và áp dụng 04 bộ tài liệu: Tài liệu tập huấn cho giáo viên nguồn về thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em; tài liệu tập huấn cho cán bộ làm công tác thiếu nhi về quyền tham gia của trẻ em; bộ tài liệu về tập huấn cho trẻ em kỹ năng hỗ trợ để phát huy quyền tham gia của trẻ em; tài liệu hướng dẫn tập huấn về mô hình Hội đồng trẻ em và tăng cường sự tham gia của trẻ em.

- Định kỳ hằng năm tổ chức tập huấn cho nhóm trẻ em nòng cốt tham gia Hội đồng trẻ em cấp tỉnh và một số mô hình của tổ chức Đoàn xây dựng nhằm thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em; tập huấn cho nhóm đại diện trẻ em tham gia các hoạt động tiếp xúc, đối thoại với lãnh đạo Đảng và Nhà nước, đại biểu Quốc hội. Nội dung tập huấn tập trung vào phạm vi, nội dung, cách thức thực hiện quyền tham gia của trẻ em đối với các vấn đề về trẻ em và các kỹ năng cần thiết để trẻ em thực hiện quyền tham gia: kỹ năng thu thập, tổng hợp thông tin; kỹ năng thuyết trình, trình bày ý kiến với lãnh đạo các cấp; kỹ năng làm việc nhóm; kỹ năng đóng góp, tham gia vào các vấn đề về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em tùy theo độ tuổi của trẻ em.

- Mỗi đơn vị sự nghiệp trực thuộc Trung ương Đoàn có chức năng, nhiệm vụ liên quan đến công tác thiếu nhi định kỳ hằng năm có ít nhất 01 hoạt động tuyên truyền, tập huấn để nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội các cấp trong triển khai thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em; trang bị kỹ năng cho trẻ em, chú trọng kỹ năng phòng chống xâm hại, tai nạn thương tích, đuối nước, kỹ năng tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng.

- Xây dựng và triển khai kế hoạch hỗ trợ các tỉnh, thành phố tổ chức các lớp dạy kỹ năng thực hành xã hội cho trẻ em, hỗ trợ trẻ em được tiếp cận các kiến thức về quyền trẻ em, kỹ năng thực hiện quyền tham gia của trẻ em, thực hiện cao điểm trong Tháng Thanh niên, Tháng hành động vì trẻ em, chiến dịch thanh niên tình nguyện hè hằng năm.

2.2. Cấp tỉnh và cơ sở

- Mỗi tỉnh, thành đoàn hằng năm tổ chức ít nhất 01 lớp bồi dưỡng,

tập huấn cho cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, trang bị các kỹ năng làm việc với trẻ em, nâng cao năng lực thực hiện quyền trẻ em. Cán bộ Đoàn, Hội, Đội, giáo viên làm tổng phụ trách Đội sau khi tham gia các hoạt động tập huấn phải xây dựng kế hoạch và tổ chức các hoạt động hỗ trợ, trang bị kỹ năng cho thiếu nhi, phụ huynh về thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Phối hợp xây dựng, củng cố và phát triển đội ngũ cán bộ nòng cốt về dạy kỹ năng bổ trợ thúc đẩy quyền trẻ em tại các tỉnh, thành phố trên cả nước.

- Mỗi tỉnh, thành đoàn hằng năm có Kế hoạch tổ chức bồi dưỡng, tập huấn cho phụ huynh, người chăm sóc trẻ và trẻ em về quyền và bổn phận của trẻ em nhằm nâng cao nhận thức cho gia đình và trẻ em, phát huy sự tham gia của trẻ em, lắng nghe tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em vào các vấn đề trẻ em, đặc biệt là vấn đề áp dụng biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình, qua đó, từng bước làm giảm, ngăn chặn các hủ tục lạc hậu ảnh hưởng đến trẻ em như bất bình đẳng giới, tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

- Mỗi tỉnh, thành đoàn hằng năm tổ chức ít nhất 01 lớp tập huấn, trang bị kỹ năng cho trẻ em, tập trung vào nhóm trẻ em nòng cốt trong các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Lựa chọn các trẻ em tiêu biểu, đảm bảo tính đại diện tham gia nhóm trẻ em nòng cốt. Tập huấn, hướng dẫn và tổ chức cho nhóm trẻ em nòng cốt tham gia vào các hoạt động lấy ý kiến trẻ em, mô hình phát huy quyền tham gia của trẻ em tại địa phương.

- Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hoạt động Thanh thiếu nhi các cấp hằng năm tổ chức ít nhất 01 lớp dạy kỹ năng miễn phí cho trẻ em, đặc biệt trẻ em có hoàn cảnh khó khăn, trẻ em ở khu vực miền núi, vùng sâu, vùng xa. Phối hợp với các cơ quan có liên quan tổ chức các hoạt động hướng dẫn, các chương trình trải nghiệm thực tế cho trẻ em rèn luyện kỹ năng giao tiếp; kỹ năng tự chăm sóc bản thân, kỹ năng phòng chống bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích, phòng chống đuối nước; kỹ năng tương tác lành mạnh, an toàn, sáng tạo trên môi trường mạng,...

- Cán bộ phụ trách thiếu nhi hướng dẫn để các em thể hiện tiếng nói của mình. Tổ chức tốt công tác bồi dưỡng, kết nạp đội viên và tạo điều kiện để trẻ em được tham gia các hoạt động Đội trong nhà trường. Giáo viên làm tổng phụ trách Đội nghiên cứu, tổ chức các hoạt động, mô hình lấy ý kiến, nguyện vọng của trẻ em trong nhà trường, tổng hợp ý kiến trẻ em và báo cáo Đoàn cấp trên, Ban Giám hiệu nhà trường để quan tâm giải quyết ý kiến, kiến nghị của trẻ em.

- Tổ chức lấy ý kiến trẻ em trên địa bàn dân cư thông qua hoạt động của các đội hình thanh niên tình nguyện, đặc biệt trong dịp hè.

3. Xây dựng các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em và tổ chức các hoạt động lấy ý kiến, kiến nghị của trẻ em

3.1. Cấp Trung ương

- Tiếp tục nghiên cứu, hướng dẫn các tỉnh, thành đoàn, đoàn cấp huyện thành lập và triển khai hiệu quả mô hình “*Hội đồng trẻ em*”, tạo môi trường giúp các em có thêm diễn đàn để phát huy quyền tham gia vào các vấn đề liên quan đến trẻ em. Ban hành Kết luận của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về việc triển khai mô hình “*Hội đồng trẻ em*” giai đoạn 2023-2027. Trung ương Đoàn giao Hội đồng Đội Trung ương nghiên cứu hình thức phù hợp để đại diện trẻ em được tham gia, bày tỏ ý kiến nguyện vọng của trẻ em tại các kỳ họp của Hội đồng Đội Trung ương.

- Phối hợp với Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức phiên họp giả định “*Quốc hội trẻ em*”, “*Diễn đàn trẻ em*”. Triển khai rộng rãi việc lấy ý kiến của trẻ em trên mạng internet về các vấn đề trẻ em quan tâm. Tham mưu đề xuất thiết kế, tổ chức các hoạt động phù hợp với mong muốn, nguyện vọng của trẻ em sau khi khảo sát ý kiến của trẻ em.

- Tăng cường phối hợp với các tổ chức quốc tế, các cơ quan có chuyên môn trong lĩnh vực trẻ em nhằm triển khai các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em. Đăng cai tổ chức các sự kiện khu vực và quốc tế về việc thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em như diễn đàn trẻ em, liên hoan, gặp mặt, giao lưu trẻ em.

- Tổ chức để trẻ em được bày tỏ ý kiến, nguyện vọng với lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Quốc hội, Chính phủ về các vấn đề trẻ em quan tâm thông qua các hoạt động lớn cấp Trung ương do Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương tổ chức.

- Định kỳ phối hợp với các bộ, ngành có liên quan tổ chức hoạt động lấy ý kiến, kiến nghị của trẻ em vào các văn bản quy phạm pháp luật, các kế hoạch, chương trình công tác có liên quan đến trẻ em hàng năm hoặc khi được cơ quan chủ trì soạn thảo văn bản đề nghị. Việc tổ chức lấy ý kiến thực hiện theo hướng dẫn của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và các ngành có liên quan.

- Triển khai các chuyên mục, chuyên trang để trẻ em, cộng đồng phản ánh những ý kiến, nguyện vọng của trẻ em, những vấn đề liên quan đến trẻ em trên các trang thông tin điện tử; mạng xã hội của Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương; ứng dụng “*Làm việc tốt*”, ứng dụng “*Hướng nghiệp*” do Hội đồng Đội Trung ương quản lý; các cơ quan báo chí thuộc Đoàn: Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng; Báo Tiền phong; Báo Thanh niên mở chuyên mục “*Điều em muốn nói*” trên các ấn phẩm của báo để lấy ý kiến của trẻ em về các vấn đề trẻ em quan tâm.

- Chỉ đạo, hướng dẫn các tỉnh, thành đoàn thực hiện có hiệu quả các hoạt động lấy ý kiến trẻ em, báo cáo tình hình thực hiện quyền trẻ em hàng quý; tổng hợp các ý kiến, nguyện vọng của trẻ em các địa phương gửi tới các cơ quan có liên quan và theo dõi, đôn đốc việc trả lời ý kiến, kiến nghị của trẻ em. Định kỳ 1 năm 02 lần trước kỳ họp Quốc hội xây dựng Báo cáo tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của trẻ em gửi Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội, các ban, bộ, ngành, đoàn thể có liên quan. Sau khi tổ chức hoạt động lấy ý kiến, kiến nghị của trẻ em, Trung ương Đoàn xây dựng báo cáo tổng hợp trả lời ý kiến, kiến nghị trẻ em, gửi về địa phương để thông báo cho trẻ em và các cơ quan có liên quan.

- Tích cực tham gia phản biện xã hội, góp ý, tham gia xây dựng và triển khai chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế xã hội liên quan đến trẻ em; tham gia xây dựng và thực hiện quyết định, chương trình, hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp, trong đó, đẩy mạnh thực hiện hiệu quả chương trình phối hợp giữa Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam và Hội Bảo vệ Quyền Trẻ em Việt Nam trong công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em và thực hiện quyền, bổn phận của trẻ em. Phối hợp với ngành giáo dục, chỉ đạo các cấp bộ Đoàn tham gia góp ý các Quyết định, hoạt động của nhà trường, cơ sở giáo dục khác, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em. Phối hợp với Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam chỉ đạo các cấp bộ Đoàn, Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp tích cực phối hợp với gia đình và tham gia đóng góp ý kiến trong việc áp dụng biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình.

3.2. Cấp tỉnh và cơ sở

- Các tỉnh, thành đoàn đã triển khai có hiệu quả mô hình “*Hội đồng trẻ em*” tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng hoạt động của Hội đồng trẻ em. Các tỉnh, thành đoàn chưa triển khai thành lập Hội đồng trẻ em nghiên cứu thí điểm kỳ họp Hội đồng trẻ em; các đơn vị có điều kiện phối hợp với các cơ quan có liên quan nghiên cứu, xây dựng Đề án, tham mưu cho lãnh đạo tỉnh, thành phố phê duyệt Đề án. Phân đấu đến hết năm 2027, tất cả các tỉnh, thành phố trên cả nước thành lập Hội đồng trẻ em cấp tỉnh. Khuyến khích các đơn vị nghiên cứu, thành lập Hội đồng trẻ em cấp huyện khi có đủ điều kiện đáp ứng các yêu cầu.

- Các tỉnh, thành đoàn phối hợp với ngành Lao động - Thương binh và Xã hội định kỳ tổ chức Diễn đàn trẻ em cấp tỉnh; phối hợp với các ngành có liên quan triển khai các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em. Tham mưu để lãnh đạo địa phương gặp gỡ, đối thoại, lắng nghe ý kiến của đại diện trẻ em mỗi năm ít nhất 01 lần.

- Xây dựng các câu lạc bộ, đội, nhóm sinh hoạt của trẻ em trong nhà trường để thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Triển khai và nâng cao chất

lượng hoạt động các mô hình hộp thư “*Điều em muốn nói*”, Diễn đàn trẻ em, câu lạc bộ quyền trẻ em, đội tuyên truyền măng non, đội phát thanh măng non... với các chủ đề phù hợp với lứa tuổi của trẻ em theo cấp học, tạo điều kiện thúc đẩy quyền tham gia của các em. Định kỳ hằng năm tổ chức các chương trình giao lưu giữa thiếu nhi Việt Nam và thiếu nhi quốc tế, giúp các em thiếu nhi Việt Nam có cơ hội được giao lưu văn hóa, tăng cường sự hiểu biết và tình đoàn kết, giao lưu văn hóa giữa thiếu nhi Việt Nam và thiếu nhi các nước bạn. Chủ động tham mưu, tổ chức các hoạt động giao lưu thiếu nhi với địa phương giáp biên của các nước bạn.

- Tổ chức lấy ý kiến tham gia của trẻ em đối với các chủ trương, chính sách của địa phương; các chương trình, kế hoạch công tác lớn của Đoàn, Đội các cấp có liên quan đến trẻ em thông qua một trong số các hình thức: tổ chức Hội nghị xin ý kiến trẻ em; sinh hoạt Đội; gặp gỡ, đối thoại với trẻ em; phát phiếu khảo sát ý kiến trẻ em; lấy ý kiến qua mạng internet, mạng xã hội. Có hình thức phù hợp lắng nghe ý kiến của trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em khuyết tật. Tăng cường sự phối hợp giữa tổ chức Đoàn, Đội các cấp và nhà trường, chính quyền địa phương, người chăm sóc trẻ trong công tác tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của trẻ em. Tại các Liên đội, tổ chức Đoàn, Đội các cấp cử cán bộ phụ trách, theo dõi, tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của trẻ em theo các nhóm chủ đề.. Chuyển ý kiến của trẻ em tới các cơ quan có liên quan và theo dõi việc giải quyết các ý kiến, kiến nghị của trẻ em, thông tin cho trẻ em và người chăm sóc trẻ về kết quả giải quyết. Định kỳ hằng quý, các cấp bộ Đoàn tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của trẻ em với Đoàn cấp trên; báo cáo đột xuất khi có vấn đề phát sinh trên địa bàn.

- Các tỉnh, thành đoàn hướng dẫn, chỉ đạo các cấp bộ Đoàn tại địa phương tổ chức để đại diện nhóm trẻ em nòng cốt tham dự các kỳ họp, hội nghị của Hội đồng Nhân dân các cấp. Tham mưu gửi các ý kiến, nguyện vọng của trẻ em địa phương, tổng hợp trong các báo cáo về tình hình kinh tế - xã hội, ý kiến của cử tri tại các kỳ họp Hội đồng Nhân dân các cấp.

- Các cấp bộ Đoàn tích cực phối hợp với các cơ quan chức năng tham gia xây dựng và triển khai chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương liên quan đến trẻ em; tham gia xây dựng và thực hiện quyết định, chương trình, hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp với Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp phối hợp, tham gia góp ý việc áp dụng các biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình. Tùy theo độ tuổi của trẻ em, có hình thức phù hợp tham vấn, thăm dò, lấy ý kiến trẻ em vào các vấn đề trên.

4. Giám sát việc thực hiện quyền trẻ em trên cơ sở ý kiến, nguyện vọng của trẻ em

4.1. Cấp Trung ương

- Định kỳ hằng năm xây dựng kế hoạch và phối hợp với các ngành có liên quan tổ chức các đoàn giám sát xã hội liên ngành về việc thực hiện Luật trẻ em, quyền, bổn phận của trẻ em và các vấn đề về trẻ em. Nội dung giám sát được lựa chọn trên cơ sở tổng hợp tình hình trẻ em, ý kiến, nguyện vọng của trẻ em các địa phương. Đồng thời, đẩy mạnh nội dung giám sát các vấn đề về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em phải có sự tham gia của trẻ em hoặc tổ chức đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em tùy theo độ tuổi của trẻ em trong việc xây dựng và triển khai chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội; xây dựng và thực hiện quyết định, chương trình, hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp; quyết định, hoạt động của nhà trường, cơ sở giáo dục khác, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em; áp dụng biện pháp, cách thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ trẻ em của gia đình.

- Theo dõi, giám sát việc phản hồi các ý kiến, nguyện vọng trẻ em của các bộ, ngành có liên quan.

- Hằng năm, Trung ương Đoàn cụ thể hóa các nội dung triển khai Đề án trong đánh giá thi đua công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi các tỉnh, thành đoàn.

- Các cơ quan báo chí thuộc Trung ương Đoàn theo dõi, phản ánh việc triển khai thực hiện Luật trẻ em, đảm bảo quyền và bổn phận của trẻ em.

4.2. Cấp cơ sở

- Căn cứ vào hướng dẫn của Trung ương Đoàn, tham mưu đưa nội dung giám sát, phản biện xã hội về các vấn đề liên quan đến trẻ em trong nội dung làm việc định kỳ của Ban Chấp hành Đoàn các cấp; lồng ghép trong quá trình đi thực tế, kiểm tra công tác Đoàn, công tác Đội và phong trào thanh thiếu nhi hằng năm tại các địa phương, đơn vị.

- Cụ thể hóa các nội dung triển khai Đề án trong đánh giá thi đua công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi các đơn vị trực thuộc tỉnh, thành đoàn.

- Định kỳ báo cáo kết quả giám sát các hoạt động về trẻ em gửi về Trung ương Đoàn.

5. Công tác phối hợp với các ban, bộ, ngành, đoàn thể trung ương; các cơ quan, tổ chức để thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em

- Trung ương Đoàn phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức của trẻ em, gia đình về vấn đề lao động trẻ em, những công việc trẻ em được làm theo quy định của pháp luật.

- Phối hợp với các ngành hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện pháp luật,

chính sách, tiêu chuẩn quyền trẻ em và tình hình triển khai xây dựng “*Ngôi nhà an toàn*”, “*Trường học an toàn*” và “*Cộng đồng an toàn*”, phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em theo Quyết định 782/QĐ-TTg ngày 27/05/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phòng ngừa, giảm thiểu trẻ em lao động trái quy định của pháp luật giai đoạn 2021- 2025, định hướng đến năm 2030, giảm thiểu tình trạng tảo hôn theo Quyết định phê duyệt Đề án “*giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2015 - 2025*”.

- Phối hợp với Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam và Hội Bảo vệ quyền Trẻ em Việt Nam triển khai Chương trình phối hợp trong công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em và thực hiện quyền, bổn phận của trẻ em giai đoạn 2023 - 2028.

- Phối hợp với Bộ Thông tin và Truyền thông; Bộ Công an; Bộ Tư Pháp đề xuất với Chính phủ ban hành các văn bản quy phạm pháp luật quy định cụ thể về hành vi xâm hại trẻ em trên môi trường mạng và các mức xử phạt tương ứng; các chính sách về xây dựng sản phẩm, dịch vụ an toàn cho trẻ em trên môi trường mạng; quy định rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của cha, mẹ, các thành viên trong gia đình, người chăm sóc trẻ đối với sự an toàn của trẻ em trên môi trường mạng.

- Phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo triển khai bồi dưỡng, nâng cao năng lực số cho cán bộ quản lý, giáo viên, cán bộ Đoàn, Đội trong trường học về việc xây dựng và áp dụng phương pháp giáo dục gắn liền với quyền tham gia của trẻ em; tích hợp, lồng ghép các nội dung có sự tham gia của trẻ em vào các môn học chính khóa, hoạt động ngoại khóa phù hợp với cấp học, trình độ đào tạo và năng lực, sự phát triển của trẻ em. Đẩy mạnh công tác giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho trẻ em; nâng cao hiệu quả hỗ trợ, tư vấn tâm lý, kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em khi sử dụng môi trường mạng. Tổ chức tốt công tác bàn giao trẻ giữa ngành giáo dục với Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và ngành lao động - thương binh và xã hội khi trẻ kết thúc năm học về sinh hoạt hè tại địa phương và bàn giao trẻ trở lại nhà trường sau hè. Tổ chức tốt công tác sinh hoạt hè cho thiếu nhi tại cộng đồng.

- Phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch nghiên cứu, đề xuất các giải pháp, chính sách thúc đẩy các hoạt động thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em trong gia đình, phòng chống nguy cơ bạo lực gia đình đối với trẻ em.

- Phối hợp với các bộ, ngành, các tổ chức thống kê, quản lý, khai thác cơ sở dữ liệu trẻ em tại các địa phương. Chủ động rà soát và tham gia góp ý, đề xuất hoàn thiện hệ thống quy phạm pháp luật và các chương trình tạo môi trường lành mạnh và thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Cấp Trung ương: Kinh phí thực hiện Đề án được đảm bảo từ nguồn ngân sách nhà nước cấp hằng năm cho Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh; kinh phí hỗ trợ của một số bộ, ngành, tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ trong từng hoạt động cụ thể và vận động nguồn xã hội hóa. Kinh phí tổ chức các hoạt động lấy ý kiến trẻ em vào các văn bản quy phạm pháp luật về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em do cơ quan chủ trì soạn thảo văn bản đảm bảo theo quy định hiện hành.

2. Cấp tỉnh và cơ sở: Các cấp bộ Đoàn báo cáo cấp ủy, chính quyền địa phương bố trí kinh phí từ ngân sách địa phương cấp cho tổ chức Đoàn; kinh phí từ các hoạt động phối hợp với một số sở, ngành, cơ quan, tổ chức và vận động nguồn lực xã hội hóa để thực hiện các nhiệm vụ được phân công.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh

1.1. Ban Công tác Thiếu nhi Trung ương Đoàn

- Là đơn vị thường trực tham mưu thực hiện Đề án; tham mưu xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện công việc theo tiến độ; làm đầu mối làm việc với bộ phận chức năng của các ban, bộ, ngành, đoàn thể có liên quan; các ban, đơn vị thuộc Trung ương Đoàn để triển khai, phối hợp triển khai các nội dung trong Đề án.

1.2. Ban Tuyên giáo Trung ương Đoàn

- Phối hợp với Ban Công tác Thiếu nhi Trung ương Đoàn tham mưu triển khai các nội dung liên quan đến công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức về Luật Trẻ em và quyền tham gia của trẻ em; xây dựng các ấn phẩm tuyên truyền, xuất bản; tham mưu chỉ đạo hệ thống báo chí của Đoàn thực hiện các nhiệm vụ được giao trong Đề án.

1.3. Các ban, đơn vị khối phong trào

- Tham mưu hướng dẫn, đôn đốc, nắm bắt kết quả triển khai Đề án của các tỉnh, thành đoàn trong cụm hoạt động và triển khai các hoạt động trong khối đối được do ban, đơn vị phụ trách.

1.4. Các cơ quan báo chí, xuất bản của Đoàn

- Triển khai các nội dung tuyên truyền về Luật Trẻ em, giới thiệu những mô hình hay, cách làm hiệu quả thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em tại địa phương, cơ sở trên các ấn phẩm báo chí. Thực hiện tái bản và xây dựng mới các đầu sách trang bị kỹ năng thực hiện quyền tham gia cho trẻ em.

1.5. Các Trung tâm, đơn vị sự nghiệp thuộc Trung ương Đoàn

- Tăng cường tổ chức các lớp tập huấn kỹ năng cho đội ngũ giảng viên

nguồn, cán bộ phụ trách thiếu nhi và trẻ em; nghiên cứu xây dựng, chuyển giao các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em tới cơ sở.

2. Các tỉnh, thành đoàn và đoàn trực thuộc

- Ban Thường vụ các tỉnh, thành đoàn xây dựng và triển khai kế hoạch thực hiện Đề án phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Chủ động xây dựng tài liệu và phương án tuyên truyền nâng cao nhận thức cho đoàn viên, thanh thiếu nhi và cộng đồng về ý nghĩa của đề án, tầm quan trọng về đảm bảo thực hiện quyền trẻ em.

- Vận động nguồn lực xã hội hóa để triển khai xây dựng, cải tạo, hỗ trợ cơ sở vật chất và xây dựng các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em. Đồng thời, biểu dương và tham mưu biểu dương khen thưởng cá nhân, tập thể đã có thành tích trong công tác thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em.

- Hằng năm, các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện Đề án về Trung ương Đoàn qua Ban Công tác Thiếu nhi Trung ương Đoàn trước ngày 01/2.

BAN THƯỜNG VỤ TRUNG ƯƠNG ĐOÀN